

KIADÓ HIVATAL:

Belicey-út 4. szám
hova a előfizetési pénzek,
hirdetések és minden a ki-
adóhivatalt érdeklő közle-
mények küldendők.

Nyitott ében egy szr
közlési díja 10 krajcár.

Hirdetések jutányos
áron vétetnek fel.

SZARVASILAPOK

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.

SZARVAS VÁROS HIVATALOS LAPJA

ELŐFIZETÉSI ÁR

Egész évre 5 frt. — krt
Félévre . 2 frt. 50 kr
Negyedévre 1 frt. 25 kr

SZERKESZTŐSÉG

Belicey-út 4. szám
hova a lap szellemi rész
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok nem
átadnak vissza

Kormányváltás: gaz-
dasági helyzet.

A parlamenti háborúság befejeződött, a pártok között létrejött békekötés s immár a hét folyamán Széll Kálmán miniszteriuma át vette a tényleges kormányzást Magyarország sorsán

Ahhoz a fellélegzéshez, mely a kormányváltás alkalmából a nemzeti élet minden rétegéből hallatszott, teljes mértékben csatlakozik a közgazdaság. Nem azért lélegzett fel a nemzet, mint hogyha a Bánffy-kormány visszavonulása lett volna kivánsága, hanem azért, mert e visszavonulással elmúltak azok a viszonyok, melyeknek győtrő súlyát hónapok óta s mind türelmetlenebbül éreztük. Ezek a viszonyok lekötötték a nemzet legjobb erőit, lehetetlenné tettek minden munkálkodást s általában olyan állapotot teremtettek a közélet egész vonalán, amely a tespedés minden jelei középette vitt bennünket a hanyatlás felé.

Nem üzünk politikát és így bővebben nem is kommentáljuk e viszonyokat, melyek szerencsére — a haza nagy szerencséjére — végre elmúltak. És véget ért ezzel az a szomorú korszak, a mely legujabbkori történelmünknek kétségkívül legsötétebb lapja. Uj epoka előtt vagyunk most, mely a béke jegyében született s úgy indul, hogy haladásának zászlóját mellán lehet a munkát tekinteni. S lévén

éppen most a munkára — a hasznos és okos munkára — olyan szükség a magyar közéletben, mint talán évtizedek óta soha inkább, méltán lehet igazi lelkesedéssel üdvözölni az új kormányt s a legjobb reménységgel várni munkálkodását.

Az országos örömben, amely a kormányváltást fogadta, nemcsak azért kell elsősorban résztvennie a közgazdaságnak, mert a tespedés ideje legközvetlenebbül épen a közgazdaságot sújtotta. Mert hiszen ez a természetes, lévén a közgazdaság talán legérzékenyebb hévmérője a nemzeti élet minden változásainak, tehát egyszersmid hű tükre az általános bajoknak is. Azonban a sujos állapot elmúltán kívül még nagyobb oka van az örvendezésre a közgazdaságnak azért, mert jelenleg éppen közgazdasági természetű teendők állanak Magyarországon el-tének elsőrangú feladataként előttünk. Itt van mindenekelőtt a kiegyezés kérdése s az a sok elsőrangú egyéb ügy, mely ezzel összefügg, együttvéve tehát egész gazdasági berendezésünknek jelenlegi alapja, mely az újjászervezés nagy munkájára vár, jóllehet a munka nagy része már elintézettnek tekinthető, mert hiszen köztudomású, hogy a Bánffy-kormány teljesen kész javaslatokat hagy örökül utódjára, mégis a teendők súlyosabb fele: a javaslatok keresztülvitele a parlament kohóján, ez még elintézetlenül vár mesterére. S a míg ezt az ügyet rendezni nem sikerül,

addig szó sem lehet bármily egyéb alkotásról. ez kétségtelen dolog. Bátran állíthatjuk tehát, hogy legelső, legfontosabb és legsürgősebb a napirenden levő közgazdasági kérdések megoldása.

Már pedig — minden egyéb körülménytől eltekintve — egyedül ebből a szempontból is a legkedvezőbb eredményre nyújt kiállítását a Széll Kálmán kormányának működése. Élén az a kiváló államférfi, aki közpályáját a közgazdaság mezején kezdte s chez mindenkor hű is maradt, sorra produkálván a legkiválóbb eredményeket a köz javára, akinek miniszterelnöksége tehát úgyszólván közgazdasági színezetet ad az egész új érának. És az új kabinet új tagja: Hegedüs Sándor, mindenkor hű társa Széll Kálmánnak a köztevékenységben, mint a kereskedelemügyi tárca vezetője, kétségkívül egyszersmind a renesszáns megkezdője lesz a kormányzatnak ebben a nagyfontosságú s legerjedelmesebb ágában, ahol az irányításban eddig talán hiányzott bizonyos fővezérlő iniciativa, amely az egyébként is tagadhatatlan sikereket szélesebb alapon érvényesíthette volna. A pénzügyminiszterium élén pedig továbbra is Lukács László marad, a földművelésügyi miniszternek pedig Darányi Ignác; mindkettő kipróbált erősség a maga tárczája ügykörében, ahol tehát minden fenakadas nélkül folytatódhat az eddigi sikerekből gazdag munka.

TÁRZA.

Temetésen.

(Felolvasatott a „Békésmegyei Egyetemi Ifjak köré-
nek legutóbbi közgyűlésén.)

Írta: Vass István.

Minden el van már készítve az utolsó útra, csak még a papot várják. Aztán elviszik. Elhantolják a reményt, a boldogságot, mindent. Kezdődik az örök álom, a nyugalom, a végtelenség pihenés . . .

Itt hagyta a kis kert madarait, akiknek dalolása szívét édes melósággal töltötte be, itt hagyta a balszamos illatú virágokat lelkének legkedvesebb barátait; a nap-ugaras tavaszt, hol megennyhült lelke bánata, szíve fájdalma.

Olyan jól esnék ha most nem volna itt senki más a Kegyed koporsója körül csak én egyedül . . . Hogy leborulhatnék a ravatala előtt és imádkozhatnék szerelmes lelke boldogságáért . . .

Halványárga homlokai körül mily szépen fonódik az a rózsaszín koszorú. A lobogó gyertyák fénye átszűrődve a piros rózsák szirmain, rózsás színbe borítják sápadt arcát.

Mintha az élet egy percze visszatért volna hideg ereibe. Mosolyog az ajka is, látom. Az az édes, boldog álom esalta oda, amit mi itt nem tudunk megátmodni sohasem!

Valami mélyes fájdalom, borongós melankolia nehezül a lelkemre most, hogy itt szemtől szembe látom kegyedet halovány leányzó . . . Kegyedet, akinek eddig csak szerelmes szíve szomorú történetét ismertem.

Múltjának kődös történetei rám borulnak s érzem hogy most nem tudnám vádolni, mint mások, amiért

lánatos lelke szavára hallgatott. Hogy amikor az utolsó bál éjszakán a tánc hevében felindulva fájó szívével kimenekült a téli éjszakába, hol a szállingó hó pihék lázas keblén olvadtak el s a gyilkos, metsző szél keresztül futotta remegő testét, hogy akkor ettől a zord haláltól várta a gyógyulást . . .

Elnémult a szenvedés sóhaja, édes a pihenés itt a rózsák között.

Ahogy így nézek moreven Kegyedre a mellem majd megreped úgy nyomja valami. Azt a hervadt rózsát nézem ott a szíve fölött . . . Nekem is, az én szívem fölött is van egy hervadt rózsaszál, egyedül maradtam én is vele, mint a hogy a Kegyed szomorú szíve, halovány leányzó. Velem maradt, itt hervadt tovább a szívemmel . . .

Sokakat hagyott itt: Kegyed, akiknek épp úgy sajog a szívük, éppúgy járják a Golgotát. Sokan maradtak itt még e földi tanyán, akiknek nagyon fáj a lelkük, hogy hallják a kegyed szenvedéseit. Azoknak mondtam én el ezeket a szomorú szavakat, azoknak akiknek a szívét meg-megremegteti a fájdalom . . . Vigasztalásul, hogy ők is egyszer megpihenhetnek.

Behallatszik a kántor gyászos éneke. Már jönnek is hogy lezárják a koporsóját.

Es kegyed ebből nem tud semmit, nem hallja ezt a nagy sirást itt maga körül azt a szivrepesztő fájdalmas sikoltást egy szagény megtört asszony ajkáról . . . Nem érzi, hogy már viszik el messze innen örökre a tizen-nyolczadik tavaszának szomorú délutánján . . .

Ánya.

Írta: Ujlaki Antal.

— Vigye a kórházba a beteg babát, — tanácsolta a mogorva kerületi orvos az özvegynek, aki ékes fia-

talságában olyan elhagyatott volt, mint a magános almafa. A sopánkodó szomszédok sem tudtak ennő jobb tanácsot adni. Tetszik emlékezni a szomszédokra akik rendeseu áldott lelkű emberek, mindenkor készok könnyezni, csak egyebet ne kívánjanak tőlük.

Mit is csinálhattak volna egyebet. A lelkemadta fiatal asszony olyan gyöngö s törékeny, mintha csup a üvegöl volna. Az ember föl, hogy összetörök. Aztán ki, gondolná? Ki ápolná? Akis árva is csak akkor lenne igazán árva.

Köszöni szépen a tanácsot a fiatal özvegy asszony. Kórházba vigye az árva beteg gyereket, idegenek kezére bizza azt a lényt, aki neki egyetlen és mindene széles e kerak világon.

Bizonnyára meghasadna a szíve, ha csak egy nap is nem látná. Lehajlott a bölcsőre s a baba piczike keblére nyomta fülét, de nem hallotta a szivverést, a saját szíve dobogásától.

Hogy megrendült a félelemtől egyszerre, hogy megrázkódott a törékeny alak. Mintha megszűnt volna benne keringeni a vér, megbénultak tagjai és mint egy összeomlott szobor lehullott a földre. félig lehunyt szeméből sápadt arcán végig folyt könnye.

Másnap reggel, mikor fölkel, eleinte azt hitte káprázik a szeme, hogy a babát nem látja a bölcsőben.

Fülugrott szilaján, mint egy nőstén oroszlán. Alig, hogy magára hányta ruháját, szaladt a kórházba. Tudta, míg beteg, öntudatlanul feküdt, a házbefiek oda szállították imádott gyermekét. Az ő tudtán kívül.

Dus haja rendetlenül omlott vállára, nobány fűrt a kalap alól homlokára hajlott s beárnyalta fájdalomtól halovány arcát. Könyben uszó szemei kivörösödtek. Reszkető ajka öntudatlanul susogta:

— Gyermekem, én édes egyetlen kis madaram, ne szállj el tőlem . . .

E négy főú az ország közgazdasági tevékenységének vezetésében kétségkívül a legjobb eredmény perspektívájában mutatja a jövőt. Számra véve mindenképp azt a fontos körülményt, hogy tökéletesen változott alapon indul meg az új kormányzati éra, t. i. a békés fejlődés és a teljes nyugalom bázisán, másrészt kellően méltatva az új kabinet irányzatát és feladatkörét: minden bizonnyal megokoltnak és jogosultnak tezik a kedvező reménység. A bonyodalom nyomasztó hatása elmúlt, helyet adott a sikeres munka legfőbb feltételeinek: a nyugalomnak és a rendnek,

Szabad tehát újra az út, amely közgazdaságunkat a biztos haladás és erős fejlődés eszközeivel vezetheti a konszolidáció végső célja felé.

Nemzetiségek.

Magyarországon egyes nemzetiségek meglehetősen össze vannak keverve. Tudjuk, hogy az ország észak nyugati része túlnyomóan tót és északkeleti orosz és oláh, a délkeleti oláh és délnyugati része horvát, szerb, német; — ezenkívül Erdély belsejében a szászok és az ország északkeleti részén az úgy nevezett szepesi németek is tisztességes számmal vannak képviselve. A statisztikai számokból azt is tudjuk, hogy a magyar nemzet nincs ugyan a többiek felet abszolút többségben de bírja azon relatív többséget, mely őt a többi nemzetiségekkel szemben feljogosítja a vezérszerepre és az államhatalom feltétlen gyakorlására ehhez járul még azon körülmény is, hogy a magyarság az országnak gazdaságilag is a legelőnyösebb részén a Duna és Tisza folyók körüli vidéken, vagyis az úgynevezett Alföldön lakik. A történelmi fejlődés ténye is napnál fényesebben bizonyítja, hogy a magyar elem igazságosan és méltányosan gyakorolja a domináló hatalmat.

Azonban azok, a kik az észbeli képesség credményezte „működés”-nek csak az embrió korát élik, — dacára annak, hogy minden egyes ható eszköz nemzeti és állami konsoli-

dációnk teljes megvalósítására törekedik — azok bármennyire is megerőltetik látóidegeiket — látásuk nem terjed tovább az orruknál s ezért sajnos tapasztalhatjuk, hogy e rövid látók, nemzetiségek, hova — tovább elégedetlenebbek sorsukkal, s szeretnék a magyart a pokol mélységes fenekén is inkább látni. — mint a vezér szerep polczán. Ma az oláhok, holnap a horvátok, pánszlávok, szászok nyugtalankodnak és égbe kiáltó átkokat szórnak a magyarra. Egyik nap a horvátok ügye, másik nap pedig az oláhoké tartja izgalomban a kedélyeket, pedig lehet, hogy maga a nép teljesen ártatlan, s csak az elvetemült izgatók szítják az elégedetlenségnek szikráját.

Manapság midőn nemzeti életünkben a legnagyobb átalakulások történeke — ezeket kell tapasztalnunk, — a mikor a magyarság ügye, ipar, kereskedés tudomány és művészet terén óriási léptekkel halad előre! Most midőn legmagasabb helyről proklamálták nemzeti önállóságunkat — s országunknak a többi művelt államokkal egyenrangúságát. — S azt is tudják művelt világunk, hogy nálunk a nemzeti eszme nem volt soha a faji gőg erőszakossága — mely féket nem ismerő hatalmi törekvésekkel gázol el utjában mindent, hanem a történelmi fejlődés természetes következménye, valamint az is igaz, hogy szabadságunk soha sem tévedt a hazaáruló irányzat felé, — mely a romokon is kész diadalt aratni, — hanem az ősi jog, szokás és alkotmány őszinte és lelkesült megvédésében nyilatkozott, s azért nálunk a nemzeti eszmét nem is lehet soha a szabadság eszméjétől elválasztani.

Kormányaink — a nemzetiségeket — hosszú idő óta oly sok kedvezményben részesítik, hogy ép ésszel fel sem lehet fogni hetvenkedszázaduknak az okát — Hiszen jelenlegi kormányzó férfiak is azon eszme szolgálatában állnak, — hogy — a magyar nemzeti jogok csorbítása nélkül — teljesítsék és kielégítsék a nemzetiségeknek minden igényét.

Miért hát e szakadatlan nyugtalankodás? Talán azért, hogy a magyar kormány nem fégyveres erővel hajlja keresztül a nemzeti asszimilációt — s nem erőszakkal terjeszti min-

denült a nemzeti szellemet, nyelvet és műveltséget? Vagy talán csak nem azért, hogy a nem bocsájtja áruba az ország egységét, hogy nem türi az állam egysége ellen való támadást és nem enged semmit törvényt védő erélyből? Nem hinnők, hogy a nemzetiségi elemek azon furcsa véleményben lennének, hogy a magyar kormány kész a tévelygőket és téveszítőket az állam alapjainak ily módoni megingatásával a maga részére megnyerni.

Valóban szinte érthetetlen az az elvakultság a melylyel a fészkelődő elemek a magyar állami eszme ellen törnek. — Hiszen megérthetnék — és megtanulhatnák már egyszer, hogy a magyar hazát és nemzetet, lehet a nélkül is tisztelni, szeretni és becsülni, hogy nemzetiségükből ki kellene vetközniök. Megjegyezhetnék magoknak, hogy ha a magyar nemzetet szakadatlanul önvédelemre kényszerítik, úgy ezzel csak saját boldogulhatásuknak utjait vágják el.

A magyar nemzet azt akarja, hogy hazája földjén mindenki magyar legyen, — de legalább is magyar alattvaló — s büszkén annak is érezze magát; — az a történelmi feladata és hivatása, — hogy nemzeti alapon és nemzeti eszközökkel mindenhol a nemzeti Geniust fejlessze, mely az erős összetartás kapcsán a legerősebb láncszemet képezi. Mert csak így ismerhetik el egyrangúságának meggyőző erejét a többi művelt európai nemzetek.

— 1

Ujdonságok.

— **Tanítók ülése** A helybeli tanító-egyesület igazgató választmánya az elmúlt hétfőn febr. 27-én délután saját olvasó termében Molnár János elnöke mellett ülést tartott. Az ülésen az egyesület ügyei iránt igen élénk érdeklődés és szolgálatkészség nyilvánult. Az elnöknek azon intézkedése, hogy az egyesület részére csinos hármast könyvszekrényt készíttetett, a választmány által helyesléssel vétetett tudomásul. A szakkönyvtár gyarapítását illetőleg felkérte az elnök, hogy az ügyben forduljon kérelemmel az egyesület tagjaihoz, szerzők s tanügybarátokhoz és az egyesület tagjait is körlevélben hívja fel az iránt

Az utcán most is annyi ember járt-kelt, mint máskor. A szolgák köszöntötték a tekintetes urakat a tekintetesek a nagyságosokat és a nagyságosok a méltóságosokat, a méltóságosok pedig csak a szép asszonyok előtt billentgették meg a kalapjukat. A nap pedig nyugodtan sütött az égről, olyan nyugodtan, mintha az égi világosság és melegség csakugyan bevilágítana és megmelegítene mindenkit a föld hátán.

De hiába a fény és ragyogás. Az özvegy könnyes szeme előtt fátyol borítja az eget; szürkeség a tárgyakat és sötétség burkolja körül az embereket.

Úgy faldoklott, mire a kórházba ért, hogy a gyermek alig értette meg.

A gyermekemet . . .

Fölvezették az első emeleti szobába, Fehér vánkoson nyugodt a kicsi sovány feje. Parányi melle pihent, mikor meglátta anyját és felé akarta emelni lesoványodott karját. Aztán összehuzódott ágyacskájában. Nyögött is egy kicsit, amire az özvegy szeméből kibugygyant a könny.

— Nincs semmi baja, — szólott a gondnok, aki már unta az érzékeny jeleneteket.

Az özvegy napjában többször ott volt a gyermeknél. Öltözékére nem adott már, semmit boglyas fűvel járt, keztyűtlenül, pedig fiatal és szép volt. De minek ezizomázza magát. Nincs más gondolata, nincs egyéb vágya, minthogy a baba olyan kedvesen csicseregjen mint egészséges korában. Mikor anyákat látott az utcán, akik egészséges gyermekeiket sétáltatták, irigy szemekkel nézett rájuk:

— Boldogok, ha tudnák, mily boldogok!

A baba sokáig volt beteg. Olyan sokáig, hogy az özvegy asszony valahogy beletörődött a bánatba. Aztán az orvosok is biztatták, ne féljen, majd felgyógyul. A szomszédok is tanácsoltak neki egyet mást. Kár ám úgy elhanyagolni magát egy fiatal asszonnak. Elhiszik, hogy nagyon szereti a gyereket, de azért magára is ügyelhetne. Kedvdőlenül ugyan, de mégis

vigyázni kezdett újra az öltözékére. Így talán könnyebb lesz az emberek között mozogni. A szomszédoknak igaza volt. A csinos asszonyok szívesebben fogadták mindenütt. Biztatták, hogy majd akad valami foglalkozás. Talán zongora lecke, vagy irruivaló irodában vagy pénztárosnő lenne talán. Csakhogy reményeinek mindennap elhervadt egy-egy virága. Az emberek szívesen ereszkedtek vele szóba, de mikor távozott, hamisan összenéztek:

— Csinos, nagyon csinos.

— Nem való ide.

— Mindenki belebolondulna.

Mikor az özvegynek fülébe jutott, hogy félnek a szépségétől, szeretete volna összemarui az arcát:

— Minek a félközűnek a puskája, a féllábnak a lö. Szegény asszonyt minek teremtet szépnek az isten, ha nem ad hozzá egyebet?

Ismét csak sirt. Dehogy akar bárkit is elbolondítani. Minha a férfiak nem mauktól bolondulnának, mikor olyan szép asszonyt látnak.

Egy nap izgatottan lépett a gondnok szobájába. Azt mondta, tiz napra el kell utaznia. Valami állásra van kilátása. Csekély jövedelemmel jár és sokat kell majd dolgoznia, de nem bánja, ugyanis lemondott már a boldogságról, gyermekeért akar élni csak.

* * *
Csálódtam gondnok ur, — szólott a fiatal asszony mikor tiz nap múlva visszatért.

Csinos, elegáns volt újra, mint valaha. Amint bejött, önkénytelen kacórá pillantást vetett a tükörbe, aztán leült az aztal mellé, szép fejét kezére támasztva. Szomorúság ült az arcán, csipkés kendőjével néha könyeket törült ki a szeméből. Ez már szokásává vált, mióta férje meghalt.

— Nem kaptam meg az állást, hiába utaztam.

De most a könyvek hamar felszáradtak a szomorúregében. A hangja sem volt olyan fátyolosan lágy, ha nem valami érdesség volt benne,

E hallgatott. Úgy toszott, mintha a gondolataiba mélyedt volna. Pedig valójában a járókeleket figyelte. Majd lassan fölvetette a fejét és egészen halkán kérdezte.

— Hogy van már?

— A baba? Mindjárt megtudja, — szólott a gondnok. Megnyomta a villanyos csengettyű gombját, mire előjött az ápolóné, aki a gondnok kívánságára csakhamar karján hozta a gyereket. Egy virgoncz, egészséges gyereket.

— Mama, mama! — kiáltotta a gyermek, rózsás kacsóit kinyújtotta, s lekivánczolott az ápolóné karjaiból hogy édes anyjához mehessen.

A fiatal asszony összeresztett, Nem csoda, olyan régen nem csengett már a fülébe a kiáltás mama, mama, hogy már egészen úgy élt, mintha egyedül volna a világon.

De a kicsi belefogodzik a ruhájába fölkapaszkodik az ölébe. Az özvegy asszony megcsókolja a gyereket, nem olyan szenvedélyes szeretettel, mint régen, hanem egészen kötelességszerűen. Az ápolóné, a ki lefogyott a sok éjjelzéstől, sápadtan, szóltalanul állott előtte. És nem volt hozzá egy szava sem. Pedig Isten után neki köszönhetne leginkább, hogy a gyermek ismét az az egészséges virgoncz teremtés, hogy kővér karjaival ismét olyan erősen kulcsolja át nyakát, mint régen és ismét olyan dacos és követelő módon emeli föl fűrtös fejcsékjét édes szavakat gyűgyögvén fülébe.

— Mama . . . itt vagyok.

Itt van a megújult kis élet és követeli a gyermekkor boldogságát és minden örömét. És az anya fölmutatván a kis teremtés husos, piros karját, szomorú arccal fordul a gondnokhoz.

— Már most . . . miből tartom el.

Mert úgy, de úgy félti az ételtől hogy talán nem is bánta volna, ha meghal. És sirni kezdett olyan keservesen az özvegy, hogy nem sirathatja jobban, ha a kis koporsójára kellett volna borulnia.

hogy az ide vágó szakmunkák ajándékozása által az egyesületet e nemes szándékában pártolják. Tanítók házára a választmány gyűjtést indít meg sőt e célra hangversenyt is rendez, amelynek eszközésére az egyesület tevékeny jegyzője R i d e g h János lett felkérve. „Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának” elnöksége által véleményezés és tárgyalás céljából beküldött értekezés ismertetésével Molnár János lett megbízva. S z i k e s Antal lapszerkesztőnek azon jóindulatu eljárásért, hogy a „Köztelek”, „Magyar Újság” és „Szarvasi Lapok” című újságokat az egyesületnek díjmentesen bocsájta rendelkezésére, jegyzőkönyvileg is köszönetet szavaztatott. Legközelebbi értekezletét az egyesület márcz. 31-én tartja a mikor Paulenda János gyakorlati előadást tart a történelem köréből, Brózik Lajos „A kertészetről” és Glück Zsigmond „Miképen tejljen meg a tanító az oktatás követelményeinek” című tételekről értekeznek.

— **Márczius 15-ike az őszielőknél.** Mint tudósítónk értesít a nagy nemzeti ünnep évfordulója az őszielő olvasókörben is meglesz ünneplve. A köz vacsora előtt az öt tani ág. ev. tanító Paulenda János felolvasást tart a nagy nap eseményeiről, Ugy tudjuk, hogy ez ünnepélyre a városból is többen rándulnak ki.

— **Főgymn. hangversenye.** Lapunk előző számaiban jelzett műsorral febr. 25-én lett megtartva a főgymn. hangversenye. A hangverseny rendezője Lévius Ernő tanítóképző intézet fiatal tanára volt, aki ezen első nyilvános fellépésével szépen mutatta be arra valószínűt, hogy a gymn. érdekében kitartó szorgalommal képes és akar is fáradozni. A hangversenyen jelen voltak mindannyian elismeréssel szólnak úgy a tanítói dalkar biztos, szép összhangban előadott énekéről, valamint a szavaltokról, a zongorán és hegedűn játszott darabokról, kiemelve különösen Benka Ilonkának, Lévius Ernővel négy kézzel előadott szép zongorajátékát, Borsits Mariskának kiváló könnyedség és jártassággal bemutatott magán jelenetét, nemkülönben Eszes Ilonkának nagyhatással szavalt melodramáját. A hangversenyen nem volt valami nagyszámú közönség, de azért a jöteknycélra begyűlt 119 frt, Hisszük, hogy a legközelebb rendezendő hangversenyen nagyobb számban fogja pártolni közönségünk a főgymn. számot nem s vállalkozásában.

— **Egyháztanács.** A helybeli ág. ev. egyháztanácsa jövő pénteken márcz. 10-én délelőtt újból gyűlést tart az illetékesek nyelvi sorrendjének megállapítását illetőleg. Hogy az 1894 év márcz. 30-án tartott közgyűlésen igazi keresztényekhez illő testvéries szeretettel eszközölt megállapodás s egyhangulag hozott határozattal szemben a sok kedély zaklatással mi a czéljuk egyeseknek, azt nem lehet megérteni, de hogy ez a nagy egyháznak nem válik hasznára és diszrre, az bizonyos. Ugy látszik, hogy már nem a közérdek hanem mellék érdekek, egyéni hiúságok s egyes demagógok szereplési viselkedése került a felszínre. Nagyon szomorú állapot.

— **Bucsu Ügyvédi irodámat Mező Berénybe** Lelyezvén át, meg kellett válnom azoktól a kedves összeköttetésektől, melyek engem szülővárosom társadalmához fűztek. Ismerőseimtől, jóbaráimtól, jóbarátimtól nem búcsúzhattam el személyesen. Ez uton búcsúzom el tőlük, hálaosan köszönve meg jóindulatukat, barátságukat, szeretetüket. Kelt Szarvason, 1899. évi márczius hó 1-én. Dr. Mázor Elemér.

— **Felmentés Békés vármegye közigazgatási** bizottága, a megyei számvevőségnek azon jelentésére, hogy a szarvasi községi ismétlő iskola 1897/8 iskolai évre vezetett számadása 1023 frt. 72 kr. bevétel, 974 frt. 6 kr. kiadással, 49 frt. 66 kr. készpénzbeli maradvány nyál helyesenek található, Molnár János pénztárnokot ezen számadásra vonatkozólag felmentette.

— **Tanítók hangversenye.** Mint értesülünk a múltban oly szép sikert aratott s tötszó élvezetet nyújtó tanító egyesületi hangverseny ez idén is meg tartatik még pedig a magyarországi „Tanítók Háza” alapja javára. A hangverseny rendezésére az egyesület nek hangya szorgalmú jegyzője R i d e g h János lett felkérve, akinek a múltból ismert e a tanítók részéről követésére méltó élénk érdeklődése, az egyesület érdekeivel szemben mindenkor lankadatlanul tanúsított fáradozása kedveven kecsgetető reményesség a sikerhez. A hangversenyt, szokás szerint, tánez követi.

— **Nyugdíjazás.** Delhányi Béla m. kir. adóhivatali tisztet a pénzügyminiszter márczius 1-étől nyugdíjazta, Delhányi Béla a szarvasi adóhivatalban hosszú ideig mi at szorgalmas és pontos tisztviselő működött, s az ő működése alatt az illeték ügyeket oly pedans pontos sággalvezette, hogy ott restantiáról az ő ideje alatt szó sem lehetett. A pénzügyigazgatóság a jeles tisztviselőt minden vizsgálat alkalmával megdicsérte szorgalmas munkásságáért. Mi kik ismerjük Delhányi Bétát sajnálkozásunkat fejezzük ki nyugdíjaztatása felett, mert a szarvasi adóhivatal egy kütető munkaerőt veszített bonno-

— **Választás.** A községnél ujonnan szervezett főpénztári ellenőri, s lemondás folytán üresedésbe jött esküdti állásokra mult szerdán volt a választás névszerinti szavazással. Az ellenőri állásra szótöbbséggel Opauszky István, az esküdti állásra Boros János lettek megválasztva. A megválasztott tisztviselők a hivatalos esküt nyomba letették.

— **Közgyűlés.** A szarvasi iparos ifjak önképző köre Dr. Mázor Elemér tiszteletbeli elnök lemondása folytán febr. hó 27-én Sal Károly elnöke mellett közgyűlést tartott, hogy a megüresedett elnöki állást botöltsse. A közgyűlés a tiszteletbeli elnöki állásra egyhangulag S a l a c s Ferencz szolgabíróvá választotta meg. A megválasztatást a közgyűlés küldöttség útján hozta tudomására a népszerű szolgabíróknak, ki a küldöttség előtt kijelentette, hogy megválasztatását községgel tudomásul veszi, s a tiszteletbeli elnökséget elfogadja. Mi csak gratulálhatunk az önképző körnek, hogy egylete vezetésére S a l a c s Ferencz szolgabíró megnyerhette.

— **Mártius 15-nek megünneplése.** Az 1848-iki dicső szabadságharcunk év forduló napját márczius 15-ikét városunkban minden kör külön fogja megünnepleni. Mint tudjuk több körben hazafias felolvasás fog ez alkalommal tartatni, mely a nagy eseményeket fogja tárgyalni.

— **Még nincs okunk kétségbeesni.** Lapunk legutóbbi számban az aggodalommal közöltük a szarvasi ág. hitv. evang. egyház február hó 24-én tartott presbyteri gyűlésnek ama véstíjűsítő, a magyarság rovására hozott határozatát, mely szerint az újtemplomból a magyar nyelvű istentisztelet teljesen kiküszöböltetnék. E határozat nem más mint Áchim Ádám lelkész javaslatának elfogadása. E javaslat szerzője, mivel ezen javaslat folytán az őtemplomban vasárnaponként dél előtt két nyelvű istentisztelet tartatnék s így a lelkészi teendők szaporodnának; egy új erőnek adását kéri, mit azonban a gyűlés megtagadott tőle s az ő templom melléti papi teendők vizsgálatát a két rendes lelkészre bizza. E javaslat szerzője e záradék betartását magára nézve kötelezőnek el nem ismeri s kijelenti a fellebbezését. A febr. hó 28-án tartott presbyteri gyűlésen magok a presbyterek kívánták az istentisztelet kérdésének újból való tárgyalását, minek ideje a jövő hét péntekére tűzettek ki. Amint a jelenlegi hangulat sejteni engedti. Zvarinyi János igazgató lelkész által tett javaslat mellett lesz a többség s ebben véli a középutat megtalálni. E javaslat a következő: „Ha az újtemplomban tő istentisztelet tartatik, nyitassék meg az őtemplom ugyanabban az időben s ott utána magyar tartatnék; ha pedig az újtemplomban magyar tartatik, az őtemplomban csupán tő tartassék.” A presbyterium hazafiasan erős elnöksége elég garantíát nyújt arra, hogy e fontos ügy nem fog a magyarosolás rovására eldőlni.

— **Beküldetett.** Roszjarovits János szarvasi lakos, okleveles tánczmeister meghívás folytán Somogy vármegye Magyar Atód községében négyheti táncziskolai cursust rendezett, melyen a legszebb eredményt mutatta be növendékeivel nemcsak a szokott tánczdarabokkal hanem a legújabbakat is szakavatott módszerrel a legkitünőbb eredménnyel sajátították el tanítványai. Sikerét legjobban dicéri ama körülmény, hogy husvét utánra ugyancsak Somogy vármegyébe Igal és Szakos Tolna vármegye nagyközségébe kérték fel táncziskola vezetésre. Meg is érdemli Roszjarovitzot ezen kitünő tés, melyet egyéni jó tulajdonai is dicserik. Magyar Atód, 1899. febr. 24. Szabó Béla, kántor és főtanító.

— **Egyiptom és Görögország.** A tudomány régóta keresi a görög műveltség egyiptomi elemeit. Az archeologia a képzőművészet terén nem igen talált rokonságot, de a mythologia (Müller) s a philosophia (kivált Röth és Gladstsch), annál többe. A görögök I. Pszamitik idejében kezdtek Egyiptomba vándorolni. A bölcs uralkodó szivesen fogadta a jövevényeket, de gondosan egy telepítette le őket, hogy a Nilus elválassza az egyiptomiaktól. A nép gyűlölettel fordult el a család jövevényektől. Tiszátalan fajú teremtsének tekintette a hellént, kinek közelében fertőzés nélkül élni nem lehet. Az alsóbb nép a világot sem akart együtt enni a görögökkel, nem használta tálljukat, fazekait. Az előkelők bizonyos lenézéssel tekintettek a gyerek-oroszág csésésap, könnyelmű fiaira, kiknek ősei néhány század előtt még barbárok voltak. Annál nagyobb tisztelettel tekintettek a hanyatlásban is nagy Egyiptomra az élelmes görögök. Hozzájuk simultak, isteneiket ez ő kultúra isteneitől származtatták, hőseiket az ősi pharaóktól. S kezdetét veszi egy nagy processzus, a gyerek-oroszág iskolába jár a régihez, tanul, emelkedik hozzá. A mint egyiptom süllyed, úgy nő Görögország, s a történet lejtőjén szembeállkoznak nemsokára. Egyik lefelé megy, vénülő, aggyva, a másik ifjú erőben siet fölfelé. Lovoszi roskadozó hátáról a terhet, s viszi magával ragadmányát a magasba, a művészi

ideál felé. Egy nép ifjúsága jelen meg előttünk, mely magába olvasztja a régi élet tanulságait, eredményeit, s a kísérletek helyébe lép egy új, nagy művészet, a világ legelső, legnagyobb művésze.

A hatások e kicserélődéséről ír — igen szépen — a Nagy Köpes Világtörténet most megjelent 15-ik füzeté. A mű 12 nagy kötetben lesz. Marczali Honrik egyetemi tanár szerkeszti. Egy kötet ára 8 forint. Kapható részletfizetésre is. Füzetenként is megjelen, egy héten egy füzet. Egy füzet ára 30 kr. Kapható a Révai Testvérek Irod. Int. R. T.-nál és minden hazai könyvkereskedésben.

A közoktatásügyi miniszter e jelen művet az összes iskoláknak megvételre ajánlotta.

Felelős szerkesztő:
SZIKES ANTAL.

324. Kondoros község előljáróitól.
899.

Pályázati hirdetmény.

Kondoros nagy községben lemondás folytán üresedésbe jött egyik községi szülésznoi állásra ezennel pályázat hirdettetik, — felhivatnak mindazon szülésznök, — kik ezen állásra pályázni kívánnak, hogy képesítő oklevéllel és eddigi maguk viseletét igazoló helyi hatósági bizonylattal felszerelt kérvényüket f. évi márcz. 26-áig alólírott községi előljároságnál nyujtsák be.

Kelt Kondoroson 1899. febr. 26.

Községi előljárok:

Suhajda Antal, Csonka János,
jegyző. t. bíró.

HIRDETMÉNY.

Alólírott tisztelettel tudatja a n. é. közönséggel miszerint, helyben Beliczey út 4-ik szám alatt

mosó és vasaló intézetet

nyitottam. Midőn ezt a n. é. közönség tudomására hozom, nem mulaszthatom el annak köztudomásra hozását, hogy Budapestben ezen a téren eredményeket értem el.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok mély tisztelettel

Nagy Ferenczné.

Lakásom: Beliczey-út 4-ik szám Frankó féle házban.

Nyilatkozat.

Több rendbeli olyan eset jutott tudomásomra, hogy velem semmi néven nevezendő összeköttetésben nem álló kereskedők gazdasági- és egyéb magféléket, különösen répamagvakat mint Mauthner-féle magvakat hoznak forgalomba.

E miatt kötel ességemnektartó m, egyrészt a gazdaközönség t á j é k o z á s á u l, másrészt a magzsüségletüket nálam bevásárló kereskedők érdekeinek megvédeéséül kijelenteni, hogy a vidéki ismétladóknál csak azon gazdasági és kerti magvak tekinthetők valóban czégmentől származóknak, melyek vagy

az én ölmzárammal,

vagy egy álló

medvét jelképező

törvényszékileg bejegyzett védjegyem mel, vagy mindkettővel ellátott zacskókban vagy zsákokban vannak.

Mauthner Ödön

csász. és kir. udvari szállító
magnagykereskedés

Budapest, VI., Andrást-út 23. sz.

H I R D E T É S E K,

Friss Erfurti

Gazdasági és konyha kertí vetemény

magvak

érkeztek

Tajber J. G.

kereskedésébe

Szarvason.

Fenti cégénél egy jó nevelésű fiú mint ta-

noncz felvétetik.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint mészáros üzletemben a húсарak a következők:

	ŐREG MARHA:	
Paprikásnak való		44 kr. kilója.
Leves hus		48 kr. " "
Sütnivaló		52 kr. " "
	FIATAL MARHA:	
Paprikásnak való		36 kr. kilója.
Levesnek való		40 kr. " "
Sütni való		44 kr. " "
	SZOPÓS BORJÚ:	
Eleje		50 kr. kilója
Hátulja		60 kr. " "
	SZOPÓS BÁRÁNY:	
Eleje		50 kr. kilója
Hátulja		60 kr. " "

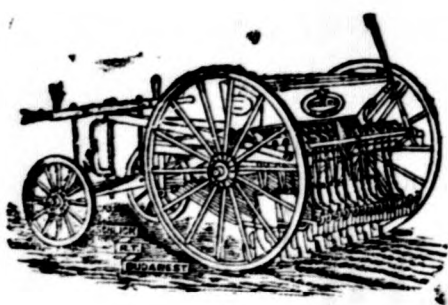
Midőn ezt a n. é. közönség tudomására hozni szerencsém van, nem mulaszthatom el, annak kijelentését, hogy minden törekvésem oda irányul, hogy jó minőségű áruval, pontos kiszolgálással oda hassak, hogy a n. é. közönség teljes meglegedését kiérdemeljem.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok

teljes tisztelettel
Lendvay József
mészáros.

GAZDASÁGI GÉPRAKTÁR.

Van szerencsém a n. é. gazdaközönség becses tudomására hozni, miként az ország szerte kitűnő hírnévnek örvendő

KÜHNE E.

gazdasági gépgyár

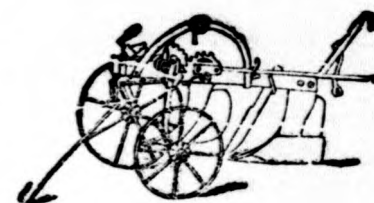
Szarvason felállított

bizományi gépraktárának

kezelésével alólított lettem megbizva, s tudatom miként bizományi üzletemben a legjobb szerkezetű s a legjobb kivitelű gazdasági gépek u. m. Sack rendszerű mélyítő ekék, egyes és kettős ekék, szecs kavágók, morzsolók, triörök, rosták, vetőgépek, aratógépek egyszóval mindennemű gazdasági gépek; az eredeti gyári áron kaphatók s illetve rendelhetők meg.

Miután üzletem csak is a legjobb minőségű és szerkezetű Kühne-féle gépeket hozza forgalomba, azon kéréssel fordulok a n. é. gazda közönséghez, miként e nemű szükségleteit nálam fedezze, biztosítván minden vevőt s megrendelőt, kifogástalan kiszolgálásról, s a legmesszebb menő kedvezményes árákról.

Szarvas 1899. február hó,

tisztelettel
Grabenhoffer János,
Kühne E. gazdasági gépgyárának bizományosa.

DANTZKY SANDOR könyvnyomdája SZARVASON.

ELVÁLLAL MINDEN A K Ö N Y V N Y O M D A S Z A T K Ö R É B E V Á G Ó M U N K Á T, U G Y M I N T
DISZES SZÁMLÁK, JEGYZÉKEK ÉS TUDÓSÍTÓ LEVELEK.
ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI KARTYÁK, IZLÉSES MEGHIVÓK ÉS TANCZRENDEK SZINES NYOMAS VAGY ARANYOZÁSSAL
ÉTLAPOK, VÁROSI ÉS KÖZSÉGI HIVATALOS NYOMTATVÁNYOK
JEGYZÉKEK, CZIM-, ASZTALI- és NÉVJEGYGYÁSZLAPOK, KIMUTATÁSOK IDŐSZAKI IRATOK stb

Dantzky Sándor könyvnyomdájában Szarvason.